

EKONOMIKSI I BUJQËSISË DHE INDUSTRIË SHQIMORE

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	Fakulteti i Shkencave të Jetës dhe Mjedisit
Titulli i lëndës:	Ekonomiksi i bujqësisë dhe industrisë ushqimore
Programi:	Menaxhim në Agrobiznes
Niveli:	Master (MSc)
Statusi lëndës:	Obligative (O)
Viti i studimeve:	Viti 1 / Semestri 1
Numri i orëve në javë:	3 + 2
Vlera në kredi – ECTS:	7 ECTS
Koha / lokacioni:	Do të shpallet
Mësimdhënësi i lëndës:	Prof. Ass. Dr. Nol Krasniqi
Të dhënat kontaktuese:	nol.krasniqi@uni-prizren.com; +383 44 702 505
Përshkrimi i lëndës:	Ky kurs ofron studentëve njohuritë, kuptimin dhe analizimin e ekonomist të bujqësisë dhe industrisë ushqimore, ekuilibrin i forcave të tregut, i cili është çelësi për të kuptuar ekonominë e industrisë ushqimore dhe adresimin e problemeve të tilla si alokimi i prodhimit midis produkteve konkurruese, tregtia ndërrajonale, magazinimi optimal etj. Kursi shqyrton gjithashtu shkaqet, ashpërsinë dhe efektet e varfërisë së vazhdueshme, rritjes së shpejtë të popullsisë dhe kequshqyerjes në vendet në zhvillim. Diskuton dhe analizon zgjidhjet e mundshme për këto probleme dhe merr parasysh implikimet e globalizimi për bujqësinë, varfërinë dhe mjedisin.
Qëllimi i lëndës:	Qëllimi i këtij kursi është që studentët të kuptojnë dhe analizojnë problemet e zhvillimit të ekonomisë bujqësore dhe industrisë ushqimore. Vëmendje të theksuar, kursi i kushton zhvillimit të shkathtësive të studentëve për të analizuar shfrytëzimin racional të resurseve të kufizuara natyrore dhe zbatimin e politikave makro dhe mikro ekonomike që sigurojnë zhvillimin e qëndrueshëm të industrisë agro-ushqimore. Kursi do të përgadisë studentët për të analizuar industrinë ushqimore, duke adaptuar qasjen nga ferma deri te tryeza e kuzhines. Njëkohësisht, kursi ka për qëllim të trajtoj ekonominë dhe menaxhimin e firmave të përpunimit të ushqimit, duke përfshirë edhe analizën e zingjirit të ofertës së ushqimit (prodhuesit, shitësit me shumicë dhe shitësit me pakicë) në nivel kombëtar dhe ndërkombëtar. Njëkohësisht, kursi ka për qëllim të ofroj njohuri të avancuara zhvillimin e tregtisë së jashtme dhe flukseve ndërkombëtare të kapitalit. Përfundimisht, kursi ka për qëllim trajtimin e temave që lidhen me qëndrueshmërinë e mjedisore.
Rezultatet e të nxënës:	Pas përfundimit të kursit, studentët do të jetë në gjendje të: ▪ Analizojnë dhe diskutojnë teoritë e zhvillimit të ekonomisë së bujqësisë. ▪ Analizojnë dhe kuptojnë dimensionet e ofertës dhe kërkesës për ushqim në nivel lokal dhe botëror. ▪ Analizojnë procesin e bashkëveprimit të kërkesës dhe ofertës së produkteve agro-ushqimore. ▪ Vlerësojnë teoritë dhe praktikën e bujqësisë dhe industrisë ushqimore. ▪ Analizojnë dhe hulumtojnë strategjitë e zhvillimit të sektorit të bujqësisë dhe industrisë ushqimore. ▪ Vlerësojnë zhvillimin e bujqësisë, tregtisë ndërkombëtare si dhe politikën dhe marrëveshjet tregtare. ▪ Zhvillojnë aftësitë për të vlerësuar mbi bazat e industrisë ushqimore, ekonomiksit të çmimeve për përpunuesit e ushqimit.

Ngarkesa e studentit (duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit)			
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithsej
Ligjërata	3	13	39
Ushtrime teorike/laboratorike	2	13	26
Punë praktike	/	/	/
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	1	15	15
Ushtrime në terren	5	1	5
Kollokfiume, seminare	5	1	5
Detyratë e shtëpisë	1	14	14
Koha e studimit vetanë të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	2	15	30
Përgatitja përfundimtare për provim	2	15	30
Koha e kaluar në vlerësim (teste, kuize, provim final)	3	2	6
Projektet, prezantimet etj.	5	1	5
Totali			175 orë (7 ECTS)
Metodologjia e mësimdhënies:	Ligjërata, ushtrime, diskutime, konsultime, projekte kursi, detyra shtëpie, kollokviume, provimi përfundimtar.		
Metodologjia e vlerësimit:	- Vijueshmëria e rregullt dhe aktive: 10%, - Provimi i ndërmjetëm (kollokviumi): 20%, - Projekti i kursit: 10%, - Provimi final: 60%,		
Literatura			
Literatura primare:	Todaro, Michael P., Smith, Stephen C.. (2015). Economic Development (Ed. 12th). Harlow: Pearson. Norton, G.W., Alwang, J., Masters, W.A. (2010). Economics of Agricultural Development. Routledge Jeffrey H. Dorfman (2014). Economics and Management of the Food Industry. Routledge		
Literatura shtesë:	Douglas D. Southgate, Jr., Douglas H. Graham, Luther G. Tweeten (2010). The World Food Economy. John Wiley & Sons, Inc. Barkley, Andrew, Paul W. Barkley (2013). Principles of Agricultural Economics. Routledge Barkley, Andrew (2019). The Economics of Food and Agricultural Markets. NPP eBooks.		

Plani i dizajnuar i mësimit:		
Java	Ligjërata	Ushtrime
<i>Java e parë:</i>	Prezentimi i zhvillimit ekonomik: një perspektivë globale. Ekonomiksi dhe studimet mbi zhvillimin. (Si jeton gjysma tjetër?, Çfarë nëkuptojmë me zhvillim?)	Shpërndarja e temave të projekteve seminarike.
<i>Java e dytë:</i>	Hyrje në dimensionet e problemit botëror të ushqimit dhe zhvillimit. Ekonomiksi i kërkesës për ushqim, Popullsia.	Detyra të zgjedhura, kuize dhe raste studimore nga tema e javës parë të ligjëratave.
<i>Java e tretë:</i>	Transformimi bujqësor dhe zhvillimi rural. (Domosdoshmëria e progresit bujqësor dhe zhvillimit rural, struktura e sistemeve agrare në botën në zhvillim, mikroekonomia e sjelljes së fermerëve dhe zhvillimi bujqësor)	Detyra të zgjedhura, kuize dhe raste studimore nga tema e javës dytë të ligjëratave.
<i>Java e katërt:</i>	Teoritë dhe Strategjitë për Zhvillimin e Bujqësisë (Hulumtimi, Sherbimet Këshillimore dhe Edukimi)	Detyra të zgjedhura, kuize dhe raste studimore nga tema e javës tretë të ligjëratave.
<i>Java e pestë:</i>	Tregjet e Tokës dhe të Punës, Tregjet e hyrjes dhe kreditë Politikat e çmimeve dhe sistemet e marketingut.	Detyra të zgjedhura, kuize dhe raste studimore nga tema e javës katërt të ligjëratave.
<i>Java e gjashtë:</i>	Bazat e Industrisë Ushqimore	Detyra të zgjedhura, kuize dhe raste studimore nga tema e javës pestë të ligjëratave.
<i>Java e shtatë:</i>	Ekonomiksi i kostos për impiantet e përpunimit. Ekonomiksi i çmimeve për përpunuesit e ushqimit	Detyra të zgjedhura, kuize dhe raste studimore nga tema e javës gjashtë të ligjëratave.
<i>Java e tetë:</i>	Provimi i ndërmjetëm (Kollokviumi).	Detyra të zgjedhura, kuize dhe raste studimore nga tema e javës shtatë të ligjëratave.
<i>Java e nëntë:</i>	Ekonomiksi i magazinimit, Marrja e vendimeve për vendndodhjen dhe madhësinë e impiantit	Detyra të zgjedhura, kuize dhe raste studimore nga tema e javës tetë të ligjëratave.
<i>Java e dhjetë:</i>	Konkurrenca e papërsosur dhe teoria e lojërave. Kuptimin e teorisë së lojërave si një nën-disiplinë brenda ekonomisë	Detyra të zgjedhura, kuize dhe raste studimore nga tema e javës nëntë të ligjëratave.

	që studion vendimmarrjen në një mjedis konkurrues.	ligjëratave.
<i>Java e njëmbëdhjetë:</i>	Industria e shërbimit ushqimor, shitësit dhe tregtarët e ushqimit	Detyra të zgjedhura, kuize dhe raste studimore nga tema e javës dhjetë të ligjëratave.
<i>Java e dymbëdhjetë:</i>	Zhvillimi dhe lancimi i një produkti të ri. Karakteristikat e veçanta organizative në industrinë ushqimore.	Detyra të zgjedhura, kuize dhe raste studimore nga tema e javës njëmbëdhjetë të ligjëratave.
<i>Java e trembëdhjetë:</i>	Bujqësia dhe Tregtia Ndërkombëtare, Politikat tregtare, negociatat dhe marrëveshjet tregtare.	Detyra të zgjedhura, kuize dhe raste studimore nga tema e javës dymbëdhjetë të ligjëratave.
<i>Java e katërbëdhjetë:</i>	Politikat Makroekonomike dhe Zhvillimi Bujqësor, Rrjedhjet e kapitalit, ndihma e huaj dhe ndihma ushqimore	Detyra të zgjedhura, kuize dhe raste studimore nga tema e javës trembëdhjetë të ligjëratave.
<i>Java e pesëmbëdhjetë:</i>	Prezantimi dhe diskutimi i projekteve semestrale të studentëve.	Prezantimi dhe diskutimi i projekteve semestrale të studentëve.
Politikat akademike dhe kodi i sjelljes		
▪ Studenti duhet të jetë i ndërgjegjshëm dhe të respektojë institucionin dhe Kodin e etikës. ▪ Studenti duhet të respektojë orarin e ligjëratave, ushtrimeve dhe të jetë i vëmendshëm. ▪ Studenti posedojë dhe paraqesë ID kartën në provime e ndërmjeme dhe provime përfundimtare, ▪ Gjatë hartimit të projekteve të kursit, studenti duhet t'i përmbahet udhëzimet e dhëna nga mësimmshënësi. ▪ Gjatë orës së provimit është i ndaluar përdorimi i celularëve.		